

Світовий досвід свідчить, що поширення ВІЛ-інфекції/СНІДу призводить до зменшення тривалості життя, зростання потреби у медичних послугах, загострення проблем бідності, соціальної нерівності та сирітства, подолання яких потребує постійного збільшення видатків з державного, обласного та місцевих бюджетів.

У зв'язку з тим, що переважна більшість ВІЛ-інфікованих є особами працездатного та репродуктивного віку, епідемія негативно впливає на соціально-економічний розвиток країни та створює загрозу національній безпеці.

Погіршення ситуації із захворюваністю на ВІЛ-інфекцію та збільшення кількості хворих на СНІД зумовлено занепадом суспільної моралі та рядом соціально-економічних причин: невідповідність темпів розвитку інфраструктури медичної та соціальної допомоги темпам поширення епідемії; недостатнє фінансування заходів з профілактики та лікування; недосконала система інформування населення з питань запобігання інфікуванню.

Для усунення проблем, пов'язаних з ВІЛ-інфекцією/СНІДом, необхідно забезпечити реалізацію державної політики у сфері профілактики ВІЛ-інфекції, лікування, догляду та підтримки інфікованих і хворих шляхом об'єднання зусиль органів державної влади та громадськості.

Загальновизнаним є факт, що офіційні дані не відображають реальний масштаб епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу в Україні, зокрема дійсну кількість людей, інфікованих ВІЛ. Вони лише надають інформацію про осіб, які пройшли тестування на антитіла до ВІЛ, у яких була виявлена ВІЛ-інфекція, і які були внесені до офіційного національного реєстру випадків ВІЛ-інфекції. Значно більша кількість українців можуть бути інфікованими, але вони необізнані щодо свого статусу.

На сьогодні епідемічна ситуація в Україні щодо ВІЛ/СНІДУ характеризується переходом вірусу з груп ризику у широкі верстви населення. Особливістю процесу є зміна шляхів передачі від парентерального (або при споживанні наркотичних речовин шляхом ін'єкцій) на статевий. Саме статевий шлях передачі зростає і складає на сьогодні більше 50,0% всіх випадків інфікування. І навпаки, роль ін'єкційного шляху передачі знижується від майже 80% у 90-х роках до 46% в минулому році.

Серед наших пацієнтів все частіше з'являються соціально – адаптовані, матеріально – забезпечені та сексуально не розбещені люди.

За даними центрів СНІДу, в країні протягом останніх років, від захворювань, зумовлених СНІДом, щорічно помирало понад 2,5 тисяч людей, а за даними Держкомстату України - майже удвічі більше. Це ще раз свідчить про недооцінку масштабів епідемії ВІЛ-інфекції/СНІДу і необхідність суттєвого підвищення охоплення антиретровірусною терапією пацієнтів, які її вже потребують.

Антиретровірусна терапія (АРВ-терапія, АРТ) – медикаментозне лікування, що сповільнює розмноження вірусу імунодефіциту людини. Дозволяє продовжити строк життя з ВІЛ-інфекцією, поліпшити якість життя ВІЛ-позитивної людини та відновити імунну систему та призупинити розвиток інфекцій, злоякісних новоутворень і, відповідно, СНІДу - останньої стадії ВІЛ-інфекції.

Результати наукових досліджень однозначно засвідчили, що АРТ позитивно впливає не лише на стан здоров'я пацієнтів і смертність серед них, а є потужним профілактичним заходом.

На початку епідемії ВІЛ-інфекції та у перші роки її поширення значно менше осіб потребувало лікування антиретровірусними препаратами, ніж тоді, коли епідемія стає «зрілою». Як показують дослідження, в умовах обмежених ресурсів медіана виживання для хворих на СНІД, які не отримують АРТ, складає менш одного року. В ідеальному випадку ВІЛ-інфікована людина повинна починати АРТ до розвитку у неї стадії СНІДу.

АРТ містить медичні, економічні та соціальні аспекти:

- АРТ покращує якість медичної допомоги – лікарі мають змогу впливати не тільки на наслідки, а і на причину захворювання та досягати ефекту в лікуванні інфекційних хвороб та злоякісних новоутворень, які виникають на фоні зниження імунітету, обумовленого присутністю вірусу імунодефіциту;

- АРТ знижує рівень захворюваності, інвалідності та смертності від СНІДу, що в свою чергу знижує фінансовий тягар Держави на лікування та реабілітацію ВІЛ / СНІД хворих;

- АРТ призводить до зниження кількості вірусу в крові, а значить, людина стає менш заразною для оточуючих, кількість інфікованих зменшується, зникає загроза епідемічного розповсюдження хвороби.

Головними проблемами, що вимагають невідкладного вирішення є децентралізація надання АРТ, розширення програм замісної підтримуючої терапії з використанням метадону, а також ефективна діагностика, лікування та профілактика туберкульозу у людей, які живуть з ВІЛ.

Головний інфекціоніст
УОЗ Херсонської міської ради О.І. Демедюк